

Вокзал у Перемишлі, Польща, 2022 рік

«З хорошого – за календарний рік в нас все-таки зменшилася кількість виїздів через західні кордони. Якщо у 2024 році прикордонні служби оцінювали чисті виїзди у 460 тисяч осіб, то у 2025 році – вже 300 тисяч. Тобто люди продовжують виїжджати, але тенденція йде на зменшення, навіть незважаючи на те, що у 2025 році **дозволили** виїзд чоловікам від 18 до 22 років».

Читайте також: **Зеленський позбавляє Україну майбутнього: понад 10 тисяч чоловіків віком 18-22 роки виїхали з України лише за тиждень**

Хто вони – біженці з України?

За даними дослідження, з серпня 2025-го, коли для юнаків 18-22 відкрили кордон, до листопада 2025 року його перетнули 100 тисяч осіб. Водночас говорити про ефективність такого рішення поки зарано, каже Іпполітова.

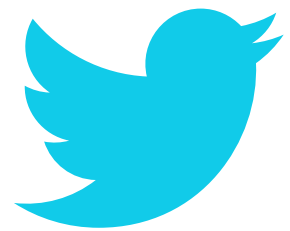
«Якщо загалом за 2025 рік в нас виїхало через західні кордони близько 300 тисяч людей, то третина всіх чистих виїздів – це чоловіки віком 18-22 років. Це приблизно кожен сьомий чоловік. Як бачимо, всі не виїхали, і більшість охочих виїхали в перші місяці – надалі тенденція зменшується».

Загальна мета рішення, щоб зменшити виїзд школярів разом із батьками. За кількістю тимчасових захистів, які отримують українські діти віком 14-17 років, ми бачимо зменшення після вересня 2025-го року. Основні виїзди цієї категорії школярів відбуваються, як правило, влітку, після закінчення навчального року в Україні. Тобто повністю проаналізувати ефективність цього рішення можна буде вже у 2026-му році».

Українсько-польський кордон, 27 березня 2022 року

Основною категорією українських воєнних мігрантів залишаються жінки – вони становлять 40% від загальної кількості біженців. Частка дітей до 18 років – 31%, а

чоловіків – 29%.

Понад третина (37%) родин українських біженців – це сім'ї з дітьми. Частка неповних родин (коли виїхали лише мама або лише тато з дітьми) і повних родин (коли виїхали обоє батьків з дітьми) майже однакова – 19 і 18% відповідно.

Одинокі люди або пари без дітей становлять 37% воєнних мігрантів. А 17% – це родини з дорослими дітьми, тобто декілька поколінь, серед яких немає неповнолітніх.

Прихисток для українців у Польщі, 10 лютого 2023 року

Частка пенсіонерів серед біженців становить 9%. Водночас 5% – це літні люди, які перебувають за кордоном парою або самі без дітей і онуків.

«Частка пенсіонерів, людей передпенсійного віку залишається невеликою. Переважно з України виїжджають працездатні люди або діти. І також це люди з досить високим рівнем доходу».

Більшість біженців до виїзду проживали у східних і південних областях України (52%), а також у Києві та Київській області (24%).

71% мають вищу освіту (ступінь бакалавра або вище), і стільки ж були працевлаштованими в Україні до виїзду.

Читайте також: **Мерц попросив Зеленського стримати наплив молодих українських чоловіків до Німеччини**

Українські біженці у Польщі, Краків, 1 лютого 2023 року

Фінансове становище мігрантів

Найчастіше українці після початку широкомасштабного вторгнення для міграції обирали Німеччину та Польщу. Загалом у цих двох країнах перебуває 43% від загальної кількості воєнних біженців з України.

Частка працевлаштованих становить 60%. Водночас, каже Ірина Іпполітова, 54% працюють не за спеціальністю, яку мали в Україні.

Лише 14% біженців можна назвати умовно «бідними» – це люди, які зазначили, що змушені економити на одязі чи їжі.

За словами дослідників, найчастіше йдеться про пенсіонерів або тих, хто не працює.

Українка працює водійкою автобуса у Німеччині

«Люди, які працюють, як правило, мають рівень доходу досить хороший. Він не завжди вищий, ніж був в Україні, але він середній. Загальна тенденція така: ті, хто мав низький дохід в Україні, дещо «підтягуються» до середнього рівня, а ті, хто мав високий дохід, навпаки, трохи знижуються до середнього.»

Позитивні тенденції бачимо у вивченні мови. Це дуже сильний інструмент для інтеграції: ті, хто знають мову, можуть претендувати на кращу роботу й не змушені погоджуватися на роботу, які не відповідає спеціалізації».

Більшість українці, за даними дослідження, не покладаються виключно на соціальну допомогу, виплати країни перебування.

Основні джерела доходів – заробітна плата, прибуток від бізнесу, заощадження. У середньому соціальні виплати становлять 17% місячного бюджету біженців з України. Дещо вищою є ця частка у пенсіонерів (близько 30%) та неповних родин (близько 20%).

Читайте також: **Чоловіки до 22 років масово звільняються з роботи та залишають Україну**

Проблеми

Попри те, що під час опитування воєнні мігранти зазначали про наявність соціальних зв'язків у новій країні – друзів, активне спілкування з діаспорою, – лише 17% відповіли, що не мають жодних проблем.

Серед основних труднощів вони називають сум за домом і близькими, невизначеність щодо майбутнього, складнощі з вивченням мови та пошуком роботи.

Під невизначеністю біженці, зокрема, мають на увазі відсутність чіткої інформації про те, що буде після завершення режиму тимчасового захисту, який звершиться у березні 2027-го, оскільки багато країн досі не озвучили своєї подальшої політики.

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

Le Petit Canard (Facebook)

Українка Наталія Моспан відкрила видавництво у Франції

Економіст Центру економічної стратегії **Лазар Левченко** каже: близько 20% українських біженців повідомили, що уже не перебувають на тимчасовому захисті – їх кількість може становити приблизно 870 тисяч людей:

«Серед тих 80%, хто досі на тимчасовому захисті, велика частина біженців розглядатиме різні шляхи закріпитися за кордоном – як у країні-перебування, так і в іншій країні за кордоном. Іноді навіть висловлюють бажання залишитись нелегально, якщо після завершення тимчасового захисту не зможуть перейти на інший статус. 1,2 мільйона розглядають повернення в Україну після завершення тимчасового захисту. Але частина готова повернутися в Україну лише тимчасово, щоб потім емігрувати знову».

Читайте також: **На 41% роботодавців України вплинув дозвіл на виїзд молодих чоловіків**

Хто готовий повернутися?

Наразі певною мірою готові повернутися додому 43% опитаних – за умови завершення війни, гарантії безпеки та відновлення авіасполучення, йдеться у дослідженні.

Водночас 36% заявили, що не планують або ще не вирішили повернутися.

Pavlo Kholodov (RFE/RL)

Анна Тищенко повернулася з Німеччини, щоб навчати дітей у школі на Київщині

Серед тих, хто менш схильний до повернення, – чоловіки, молодь та родини з дітьми. Для перших двох категорій важливим чинником міграції додому є скасування обмежень, пов'язаних із воєнним станом.

Натомість більше готові повернутися ті, в кого в Україні залишилися родина, партнери, а також ті, хто до виїзду мав високий дохід вдома.

Лазар Левченко зазначає, що мотиви повернення залежать від життєвих обставин. Дослідники виокремили такі чотири кластери воєнних мігрантів:

- **«Життєва траєкторія».** До цієї групи належать переважно молоді, неодружені, мобільні люди. Вони частіше не перебувають під тимчасовим захистом, що робить їх менш залежними від змін політики щодо біженців.

«Біженці цієї групи частіше виїжджали з більш безпечних регіонів і мали більш прагматичну економічну мотивацію – пошук кращої якості життя за кордоном, наприклад. Вони мають найнижчі наміри повернутися серед усіх груп. І, відповідно, вони активно інтегруються. Наприклад, третина знає місцеву мову на високому рівні, велика кількість знімає житло самостійно і товаришують з місцевими. Ця інтеграція відображається і у фінансах: половина працює повний робочий день, зазвичай ця робота збігається з їхнім фахом».

Читайте також: **У Німеччині вдесятеро побільшало молодих українців, які шукають захисту**

Oleksandra Zhytina (RFE/RL)

День Соборності у Празі, 24 січня 2026 року

- **Кластер із сильним зв'язком з Україною.** Ця група має емоційний або фінансовий зв'язок з країною, що формує бажання повернутися.

«Наприклад, велика частка працює на українських українських роботодавців, 55% регулярно переказують гроші родичам в Україну. Це також досить підприємлива група: кожен четвертий мав власну справу до переїзду, а 14% відкрили бізнес за кордоном. Попри переважно успішне життя за кордоном, цей кластер не розриває зв'язків із домом. Вони переважно залишаються на тимчасовому захисті й у разі його завершення частіше розглядають повернення».

- **Економічно вразлива категорія.** До цього кластеру належать переважно люди середнього віку, розлучені або самотні батьки, які виїхали без підтримки партнера.

«Вони часто перебувають в активному пошуку роботи, але, на відміну від першого кластера, не завжди успішному. Ті, хто вже знайшли роботу, здебільшого працюють не за фахом або неповний робочий день. Вони є групою, яка найбільше залежить від

соціальних виплат: майже 70% отримують їх, і соціальні виплати в середньому становлять майже половину їхнього бюджету. Попри складну інтеграцію, вони все одно схильні залишатися за кордоном, мотивуючи це втратою майна і житла в Україні, кращим рівнем соціального захисту».

Читайте також: **Які наслідки відкриття владою виїзду за кордон чоловікам віком від 18 до 22 років**

Прихисток для українських біженців у Німеччині, 2 березня 2023 року

- **Класичні воєнні біженці.** Це люди, чий виїзд був зумовлений безпековими чинниками. У цій групі більше людей старшого віку та вихідців зі східних областей України.

«Вони мають найбільші наміри повернутися, але ці наміри стримуються тим, що вони хочуть повернутися додому – а їхні домівки часто перебувають в зоні бойових дій або в окупації. Також вони є найменш вкоріненими за кордоном, а в разі завершення тимчасового дозволу на проживання, вони частіше схильються до варіанту повернення в Україну».

Велика частка опитаних заявили, що вони хочуть повернутися саме у свій регіон. Якщо ж розглядають інші варіанти, то переважно йдеться про Київ та Київську область.

Близько 50% біженців готові повернутися тільки у велике місто, і лише 14% – у сільську місцевість.

Залежно від фінальної кількості тих, хто не повернеться, щорічні втрати ВВП України можуть становити від 2 до 10 %, йдеться у дослідженні.

Мар'яна Сич, опубліковано у виданні **Радіо Свобода**

Читайте також:

- **Мобілізаційне решето України: Рівніші за інших і "не народжені для війни"**
- **За час повномасштабної війни з України змогли виїхати понад пів мільйона чоловіків - ЗМІ**
- **Студентська «евакуація»: як геніальний план влади втримати молодь в Україні призвів до кадрового голоду та закриття кафе**
- **Як українські мігранти впливають на економіку ЄС (ДОСЛІДЖЕННЯ)**
- **Польща зацікавлена в постійному проживанні біженців з України: з 1 квітня можна подавати документи**
- **Понад мільйон українських біженців прожили рік у Польщі, багато "вирішили тут заземлитися"**
- **Більшість обрала Німеччину: як змінилася географія українських біженців в ЄС**
- **Директорка Інституту демографії та соціальних досліджень про війну, відбудову та корупцію: "Все залежить від влади"**
- **Якщо війна триватиме рік, то багато українських біженців не повернуться з Європи - Елла Лібанова**
- **Півмільйона українців отримують додаткові виплати через програму ООН — Мінсоцполітики**
- **Як українські та західні ліві реагують на російське вторгнення в Україну: наші просять зброю - західні проти**
- **Європа готується до нової хвилі українських біженців із наближенням зими - Reuters**
- **Митрополит Епіфаній: «У ці дні ми співаємо «З нами Бог». Якщо з нами Бог, то хто проти нас?»**
- **За останній рік Україна й українці дали альтернативну оцінку людської природи**

Читайте «Аргумент» в [Facebook](#) и [Twitter](#)

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

Коментарі

ВІДЕО

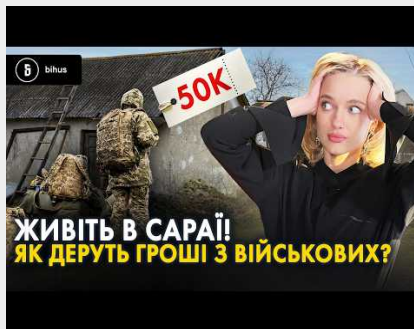
Про що не можна було жартувати в СРСР

HEAVY SHOT, VAMPIRE, NEMESIS: як «Баба Яга» б'є ок*пантів

Воюєш? Плати більше! 50к за оренду і космічні комісії: як виглядає ринок житла на фронті?

[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань - запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com